

MỞ RỘNG HẠN ĐIỀN: BƯỚC TIẾN DÀI TRONG ĐỔI MỚI

18/03/2017 - 04:00 GMT+7

Vietnamnet.vn

Quyết định mở rộng hạn điền, tháo bỏ tư duy bình quân đất đai trên mỗi nhân khẩu là một bước tiến dài, là tư duy tiến bộ theo đúng tinh thần đổi mới đất nước.

Tại cuộc tiếp xúc cử tri tại thành phố Hải Phòng hôm cuối năm ngoái Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã đồng ý với hướng mở rộng hạn điền để nông nghiệp sản xuất lớn, tạo ra nông sản chất lượng cao, giá thành cạnh tranh.

Tại nghị quyết phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 2/2017 vừa được Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc ký ban hành, Chính phủ yêu cầu Bộ Tài nguyên và Môi trường phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Tư pháp rà soát, đề xuất sửa đổi chính sách đất đai, tạo thuận lợi cho tích tụ, tập trung ruộng đất, mở rộng hạn điền cho sản xuất nông nghiệp quy mô lớn trong quý III năm 2017.

Đây là những minh chứng cho thấy chính phủ đang nỗ lực biến lời nói thành hành động.

Nhìn lại hành trình phát triển của đất nước không khó để thấy, quan niệm “tích tụ ruộng đất” đã một thời gian dài bị lên án, và luôn được xếp lại, không đề cập trong những diễn đàn chính thức bởi đây đó vẫn còn đeo đẳng mối lo sợ tích tụ đất đai vào một số ít người, sợ nông dân mất đất sản xuất. Trong 30 năm đất nước thực hiện Đổi Mới, tư duy công bằng theo kiểu cũ vẫn còn đeo đẳng.

Trong quá khứ, trong một giai đoạn rất lâu, chính sách hạn điền nhằm bảo đảm cho nông dân có đất sản xuất là đúng. Nó đúng với một nền nông nghiệp tự túc tự cấp và đúng trong bối cảnh ngoài mảnh đất nhỏ bé những người nông dân không còn bất kỳ một cơ hội nào khác để nuôi sống bản thân và gia đình.

Nhưng giờ đây, Việt Nam đã trở thành một ngành sản xuất hàng hóa mà ở đó vẫn đề cạnh tranh, chi phí sản xuất, giá cả và đầu ra cho nông sản đã trở thành mối lo thường trực của những người làm nông nghiệp. Đồng thời, ngoài mảnh đất để sản xuất, người nông dân vẫn còn nhiều cơ hội khác để bảo đảm cho cuộc sống của gia đình họ, thậm chí là ổn định và tốt hơn so với thu nhập bấp bênh từ mảnh đất nông nghiệp nhỏ bé.

Ngày nào chúng ta còn tính sống với cái bình quân đất đai trên mỗi nhân khẩu thì ngày ấy ta vẫn chưa thể thoát ra khỏi tư duy và hệ quả của nền kinh tế tiểu nông, lạc hậu. Ảnh minh họa: VietnamNet.

Theo một nhà báo nhiều năm lăn lộn ở Cần Thơ, “trong khi chúng ta tỏ ra thận trọng với việc tích tụ ruộng đất bởi mối lo điều này sẽ khiến nhiều người ít có cơ hội bị mất đất, thiếu việc làm thì lại quên mất rằng, chính việc thu hồi nhiều khu đất màu mỡ để làm sân golf, khu công nghiệp đang đẩy một bộ phận nông dân trở về con đường nghèo khổ”.

Những gì đang diễn ra ở miền Tây cho thấy, việc tích tụ, tập trung ruộng đất đã và đang diễn ra. Nhiều nông dân biết làm ăn đã bỏ tiền mua hoặc thuê thêm đất để tính chuyện làm ăn lớn.

Gia đình ông Phan Văn An gồm 5 người ở Láng Biền (Đồng Tháp) chỉ có 2ha đất. Mặc dù rất chăm chỉ nhưng cuộc sống cứ chật vật mãi. Từ năm 2009, ông An quyết định một vấn đề hệ trọng, đó là thuê thêm đất đai của những người hàng xóm. Có thêm 7ha đất, gia đình ông tập trung trồng chuyên một giống lúa tốt. "Tuy có vất vả, nhưng lấy công làm lãi. Trừ các khoản tiền thuê đất, các khoản vay ngân hàng vẫn còn dư chút tiền lo cho đứa út đang học đại học", ông An chia sẻ.

Cũng theo lời người nông dân này, một người bà con của ông tên Cháp đã xuống gần Tứ Giác Long Xuyên mua tích góp trong mấy năm, giờ đang sở hữu 20ha ruộng. Có thu nhập, ông Cháp vay tiền mua 2 máy gặt đập liên hợp, 1 máy cày, 3 lò sấy...mở thêm dịch vụ nông nghiệp. Có lợi nhuận, ông Cháp tiếp tục mở rộng đất canh tác. Chỗ nào không mua được thì ông thuê lại. Từ chỗ thuộc diện nghèo giờ ông Cháp đã trở thành một nông dân khá giả. "Vừa rồi ông ấy còn đưa được gia đình đi du lịch Thái Lan", ông An kể về người anh họ đầy ngưỡng mộ.

Chuyện nông dân vì muốn vươn lên thoát nghèo, từ lâu đã âm thầm tích tụ đất để làm ăn lớn cũng được GS Võ Tòng Xuân xác nhận. "Ở Tây Nam Bộ, những nông dân biết làm ăn trên mảnh đất của mình chỉ ít cũng làm 1 tới 2 ha ruộng, thậm chí họ còn có thể tích tụ nhiều tới 40 ha", ông Xuân xác thực.

Số liệu từ phòng Nông nghiệp-Phát triển nông thôn huyện Thoại Sơn (An Giang) từng được báo chí dẫn lại cũng cho thấy, toàn huyện này có trên 36 ngàn ha, trong đó có khoảng 10% người có ruộng từ 30-40 ha đất. Riêng ở xã Tây Phú có 70% dân ở huyện khác hoặc người ngoài tỉnh đến mua đất với số lượng trên hàng trăm công.

Rõ ràng, trong chừng mực, tích tụ đất đai đã trở thành một cơ hội để những nông dân biết làm ăn có thể vươn đến một cuộc sống thịnh vượng hơn. Muốn cho nông dân thoát nghèo thì chính sách đất đai phải làm sao để chuyển nông nghiệp truyền thống sang một nền nông nghiệp hiện đại tạo ra giá trị cao. Điều mà thực tế đã chứng minh, họ không thể làm được nếu chỉ trông chờ vào vài mảnh đất con con 0,3-0,5ha.

Bởi vậy, việc Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đồng ý với hướng mở rộng hạn điền để nông nghiệp sản xuất lớn, tạo ra nông sản chất lượng cao, giá thành cạnh tranh được xem là một bước tiến dài của một tinh thần đổi mới quyết liệt.

Hẳn là Thủ tướng và các thành viên chính phủ đều thấm thía rằng, ngày nào chúng ta còn tính sống với cái bình quân đất đai trên mỗi nhân khẩu thì ngày ấy ta vẫn chưa thể thoát ra khỏi tư duy và hệ quả của nền kinh tế tiểu nông, lạc hậu.

Đông Hải – Lan Anh